

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ

Národní orgán pro koordinaci

Ex-post evaluace realizace strategií CLLD 2014 – 2020

Zadání pro místní akční skupiny

Verze: 1.0

Datum: 1. 6. 2024

EVROPSKÁ UNIE
Fond soudržnosti
Operační program Technická pomoc

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Obsah

Přehled provedených změn	3
Úvod	5
1. Co je ex-post evaluace realizace strategie CLLD?	5
Zaměření, předmět a výsledek ex-post evaluace	6
2. Cíle evaluace	6
3. Evaluační oblasti a evaluační otázky	7
4. Výstup evaluace – Závěrečná evaluační zpráva	9
5. Termíny a další informace ke zpracování ex-post evaluace (Závěrečné evaluační zprávy)	9
5.1 Dokumentace pro zpracování ex-post evaluace	9
5.2 Harmonogram zpracování ex-post evaluace, předání a schválení výstupů ex-post evaluace... ..	10
Způsob zaslání Závěrečné evaluační zprávy na MMR-OSARPPB	10
Kontrola a schválení Závěrečné evaluační zprávy ze strany MMR-OSARPPB	10
Kritéria pro hodnocení/kontrolu Závěrečných evaluačních zpráv	10
5.3 Konzultace k ex-post evaluaci	11
6. Zpracovatel ex-post evaluace	11
7. Zadání ex-post evaluace – evaluační otázky v jednotlivých oblastech	13
Oblast A – Interní procesy a postupy implementace SCLLD na úrovni nositele SCLLD	13
Vazba ex-post evaluace na mid-term evaluaci	13
Ex-post evaluace	13
Oblast B – Relevance SCLLD	14
Oblast C – Výstupy a výsledky implementace SCLLD	16
8. Přílohy	21

Seznam tabulek

Tabulka 1 – Evaluační otázky (v Oblasti B a C), respektive procesy (v Oblasti A) – vazby mezi zpracováním mid-term a ex-post evaluace SCLLD 2014 – 2020	7
Tabulka 2 – Kritéria pro kontrolu/hodnocení závěrečných evaluačních zpráv ze strany MMR-OSARPPB	10
Tabulka 3 – Aspekty sebehodnocení a externího zpracování ex-post evaluace	12
Tabulka 4 – Obecná konstrukce rozšířených sebeevaluačních tabulek v Oblasti A	14
Tabulka 5 – Povinně zodpovídané evaluační otázky a podotázky v Oblasti B (ex-post evaluace)	15
Tabulka 6 – Povinně zodpovídané evaluační otázky a podotázky v Oblasti C	17

Přehled provedených změn

Předmět změny	Kapitola	Strana	Verze

Seznam zkratk

APP	- Analýza problémů a potřeb
ČR	- Česká republika
ČSÚ	- Český statistický úřad
EO	- Evaluační otázka
EU	- Evropská unie
EZFRV	- Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova
IROP	- Integrovaný regionální operační program 2014 – 2020
MAS	- Místní akční skupina
MMR	- Ministerstvo pro místní rozvoj
MMR–OSARPPB	- Ministerstvo pro místní rozvoj, odbor strategií a analýz regionální politiky a politiky bydlení
MPIN	- Metodický pokyn pro využití integrovaných nástrojů v programovém období 2014–2020
NS MAS	- Národní síť Místních akčních skupin ČR
OPZ	- Operační program Zaměstnanost 2014 – 2020
OP ŽP	- Operační program Životní prostředí 2014 – 2020
PO	- Programové období
PR	- Programový rámec
PRV	- Program rozvoje venkova
ŘO	- Řídící orgán
SCLLD	- Strategie komunitně vedeného místního rozvoje

Vymezení pojmů

Evaluační zpráva	- Evaluační zpráva zpracovaná MAS jako výstup mid-term evaluace
Závěrečná evaluační zpráva	- Evaluační zpráva zpracovaná MAS jako výstup ex-post evaluace dle tohoto Zadání

Úvod

Dokument **Ex-post evaluace realizace strategií CLLD – Zadání pro místní akční skupiny (dále jen "Zadání")** je zpracován v souladu s čl. 32 - 34 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 o společných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti, Evropském zemědělském fondu pro rozvoj venkova a Evropském námořním a rybářském fondu, o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti a Evropském námořním a rybářském fondu (dále také "obecné nařízení"). Do Zadání se promítají požadavky metodických pokynů Ministerstva pro místní rozvoj ČR (dále také "MMR") jako orgánu odpovědného za přípravu a realizaci Dohody o partnerství a nastavení jednotného metodického prostředí jako předpokladu efektivního a funkčního administrativního systému.

Účelem Zadání je poskytnout nositelům integrovaných strategií komunitně vedeného místního rozvoje, tj. místním akčním skupinám (dále také "MAS"), jednotné závazné postupy pro přípravu a zpracování ex-post evaluace realizace SCLLD v programovém období 2014 - 2020. Zadání stanovuje minimální požadavky na zpracování ex-post evaluací realizace SCLLD 2014 – 2020 na úrovni MAS. Součástí (přílohou č. 1) Zadání je závazná šablona pro vypracování tzv. Závěrečné evaluační zprávy. MAS jsou povinny provést ex-post evaluaci realizace své SCLLD za programovém období 2014 – 2020 v rozsahu a způsobem stanoveném tímto Zadáním. Případné odchýlení provedení evaluace od Zadání musí být (pokud se nejedná o změnu ve smyslu rozšíření příslušných šetření oproti rozsahu stanoveném Zadáním) písemně schváleno MMR, Odborem strategií a analýz regionální politiky a politiky bydlení (dále také „MMR–OSARPPB“), oddělením rozvoje venkova, a je možné pouze ze závažných důvodů. Případná změna způsobu realizace evaluace však nesmí významně ovlivnit kvalitu (platnost a spolehlivost) jejích výstupů.

1. Co je ex-post evaluace realizace strategie CLLD?

Evaluace (hodnocení) realizace strategie CLLD = soubor metod a činností realizovaných za účelem získání a zhodnocení informací o dosahování cílů, způsobech a fungování implementace (realizace) strategie CLLD a výsledcích realizace SCLLD dané MAS za programové období 2014 – 2020 (s implementací do roku 2024¹). Evaluace tak doplňuje monitoring, jehož prostřednictvím MAS **průběžně sledovaly a zaznamenávaly** vybrané hodnoty a skutečnosti (finanční pokrok, věcný pokrok). Při ex-post evaluaci jsou zjištěné skutečnosti **hodnoceny** za účelem zjistit a vyhodnotit, zda:

- *Byly stanovené cíle SCLLD dosažitelné? Šli jsme správnou cestou ke správnému cíli? Realizovali jsme správné aktivity odpovídající cílům strategie?*
- *Byly na dosažení cílů vynaloženy dostatečné/odpovídající prostředky (lidské, materiální, finanční)?*
- *Přinesly nám vynaložené prostředky (zdroje) odpovídající a uspokojivé výsledky, které jsou/byly v území působnosti MAS potřeba?*
- *Bylo dosaženo naplánovaných cílů? Přinesla realizace SCLLD do území působnosti MAS plánované potřebné změny, výstupy a výsledky?*
- *Co jsme udělali pro dosažení vytýčených cílů dobře a co naopak špatně? Jaké činnosti dále rozvíjet a jaké je třeba změnit, upravit?*
- *Co je třeba změnit, abychom v budoucnu dosahovali lepších výsledků s menším vynaložením zdrojů?*
- *Přispívá realizace SCLLD ke zlepšení života konkrétních cílových skupin a života obyvatel v území působnosti MAS? Jak? Proč ano, proč ne?*

¹ S ohledem na aplikaci pravidla N+2 a realizaci tzv. přechodného období v rámci PRV, provádí MAS hodnocení implementace SCLLD za období do 31. 12. 2024.

Tyto obecné úvahy jsou níže převedeny do **tzv. evaluačních otázek (podrobně viz kap. 3 a 7)**, jejichž zodpovězením, podloženým příslušnými analýzami a šetřením, dojde ke komplexnímu zhodnocení (evaluaci) realizace SCLLD v programovém období 2014 - 2020.

Zaměření, předmět a výsledek ex-post evaluace

Ex-post evaluace SCLLD 2014 – 2020 se zaměřuje na tři skutečnosti:

1. Výsledky SCLLD 2014 – 2020

Na rozdíl od mid-term evaluace, kterou MAS prováděly v průběhu roku 2019, se ex-post evaluace zaměřuje **zejména na identifikaci a zhodnocení konečných výsledků realizace SCLLD**, tj. čeho bylo v programovém období 2014 – 2020 (do roku 2024) prostřednictvím vynaložených prostředků dosaženo a s jakým dopadem do území MAS.

Hlavním výsledkem ex-post evaluace je tedy vyhodnocení dosažení stanovených cílů CLLD a identifikace a vyhodnocení přínosů implementace SCLLD v území příslušné MAS.

2. Vyhodnocení opatření a doporučení z mid-term evaluace

V druhé řadě je předmětem ex-post evaluace **vyhodnocení opatření a doporučení, která si MAS stanovila prostřednictvím mid-term evaluace** v Evaluační zprávě (ve všech hodnocených oblastech A, B a C).

3. Doporučení pro další programová období

Zjištění ex-post evaluace mohou také poskytnout **podněty pro vhodné nastavení nástroje CLLD pro období 2028+** (ve vztahu k odůvodnění potřebnosti LEADER a CLLD, dosahování cílů, účinnosti a účelnosti opatření SCLLD), **případně pro praxi MAS ve stávajícím programovém² období 2021+**.

2. Cíle evaluace

Cílem ex-post evaluace realizace SCLLD je provedení hodnocení realizace integrovaných strategií komunitně vedeného místního rozvoje na úrovni nositelů, tj. místních akčních skupin, v programovém období 2014–2020 (s implementací do roku 2024). Hodnotitel (evaluátor) provede ex-post evaluaci na základě tohoto Zadání, přičemž s využitím dále předepsaných metod a za dodržení minimálního stanoveného rozsahu šetření vyhodnotí stanovené oblasti a zodpoví níže zadané evaluační otázky a jejich podotázky, které jsou uvedeny v kap. 3.

² Zjištění v oblasti administrativní kapacity MAS mohou být ze strany MAS promítnuta do projektů OP TP a nastavení administrativních kapacit a postupů ve stávajícím PO 2021+.

Evaluační oblasti a evaluační otázky, respektive 8. Zadání ex-post evaluace – evaluační otázky v jednotlivých oblastech.

Cílem ex-post evaluace realizace SCLLD je:

1. poskytnout jasné argumenty pro další pokračování integrovaného nástroje, respektive komunitně vedeného místního rozvoje, respektive metody LEADER v programovém období 2028+ na úrovni MAS,
2. zhodnotit relevanci nastavení (zacílení) Programových rámců SCLLD v programovém období 2014 - 2020,
3. zhodnotit účinnost opatření navržených v Evaluační zprávě v oblasti nastavení činností a procesů realizovaných MAS XY v souvislosti s implementací SCLLD v programovém období 2014 - 2020,
4. zhodnotit celkový pokrok v plnění cílů SCLLD v programovém období 2014 - 2020,
5. identifikovat a popsat výsledky intervencí realizovaných v rámci SCLLD v programovém období 2014 - 2020 v území MAS,
6. zhodnotit a prokázat příspěvek SCLLD v programovém období 2014 – 2020 ke vzniku přidané hodnoty v území MAS.

3. Evaluační oblasti a evaluační otázky

Pro zachování kontinuity přístupů k hodnocení navazuje Zadání pro ex-post evaluaci a šablona Závěrečné evaluační zprávy na Zadání a šablonu evaluační zprávy mid-term evaluace SCLLD³.

Ex-post evaluace je proto shodně jako mid-term evaluace členěna do 3 oblastí:

- Oblast A – Interní procesy a postupy implementace SCLLD na úrovni nositele SCLLD
- Oblast B – Relevance SCLLD
- Oblast C – Výstupy a výsledky implementace SCLLD

Evaluační otázky jsou pro zajištění návaznosti mezi mid-term evaluací a ex-post evaluací v nejvyšší možné míře zachovány⁴ (stejně jako jejich číslování⁵). **V rámci ex-post evaluace však MAS:**

1. V Oblasti A provádí **vyhodnocení implementace opatření a doporučení, která si stanovila v rámci mid-term evaluace (tj. v Evaluační zprávě);**
2. V Oblasti B:
 - a. provádí **vyhodnocení implementace opatření a doporučení, která si stanovila v rámci mid-term evaluace**
 - b. **provádí závěrečné vyhodnocení, tj. zodpovídá vybrané evaluační otázky a jejich vybrané evaluační podotázky;**
3. V Oblasti C:
 - a. provádí **vyhodnocení implementace opatření a doporučení, která si stanovila v rámci mid-term evaluace**
 - b. **provádí závěrečné vyhodnocení, tj. zodpovídá evaluační otázky a jejich evaluační podotázky.**

Přehled evaluačních otázek v oblastech B a C, které je MAS povinna dle tohoto Zadání zodpovědět, respektive procesů, v Oblasti A, a rozdíly mezi mid-term evaluací a ex-post evaluací, uvádí následující tabulka.

Tabulka 1 – Evaluační otázky (v Oblasti B a C), respektive procesy (v Oblasti A) – vazby mezi zpracováním mid-term a ex-post evaluace SCLLD 2014 – 2020

Evaluační oblast	Definované procesy hodnocené MAS v rámci mid-term evaluace	Zpracování v rámci ex-post evaluace
A.	1. Příprava výzev	4. MAS popíše a vyhodnotí implementaci opatření a doporučení, která navrhla v rámci mid-term evaluace. <i>MAS může (není však povinna) provést hodnocení jednoho a/nebo více procesů za celé období 2014 – 2020. V takovém případě je doporučeno nová/upravená zjištění zvýraznit (uvést v režimu změn, barevně zvýraznit apod.).</i>
	2. Vyhlášení výzev a příjem žádostí	
	3. Hodnocení žádostí o dotaci a výběr projektů	
	4. Animační činnost (animace a komunikace)	

³ MAS realizovaly střednědobé, tj. mid-term hodnocení svých strategií v roce 2019 s daty k 31. 12. 2018. Mid-term evaluaci zpracovávaly jednotlivé MAS na základě Zadání a s využitím šablony pro Evaluační zprávu, která byla jeho přílohou, a ze kterých vychází i Zadání ex-post evaluace a šablona Závěrečné evaluační zprávy.

⁴ Případně je upravena jejich formulace s ohledem na rozdíly mezi mid-term a ex-post evaluací.

⁵ Číslování evaluačních otázek/podotázek proto nemusí být kontinuální.

Evaluační oblast	Definované procesy hodnocené MAS v rámci mid-term evaluace	Zpracování v rámci ex-post evaluace
	5. Financování realizace SCLLD ze specifického cíle 4.2 IROP	V rámci mid-term evaluace nebyl tento proces povinný k hodnocení. Pokud MAS tyto proces/y v rámci mid-term evaluace hodnotila, popíše a vyhodnotí implementaci opatření a doporučení, která navrhla v rámci mid-term evaluace.
	6. Příprava integrované strategie CLLD	
	Evaluační otázky	Zpracování v rámci ex-post evaluace
B.	B.1 Do jaké míry jsou východiska pro realizaci SCLLD, tj. závěry SWOT analýzy a analýzy problémů a potřeb (APP) a identifikovaná rizika stále platná?	MAS popíše a vyhodnotí implementaci opatření a doporučení, která navrhla v rámci mid-term evaluace.
	B.2 Do jaké míry odpovídají cíle a opatření SCLLD aktuálním problémům a potřebám území?	
	B.3 Do jaké míry jsou alokované finanční prostředky na jednotlivá Opatření/Fiche Programových rámců dostatečné pro vyřešení identifikovaných problémů a potřeb v území MAS?	1. MAS popíše a vyhodnotí implementaci opatření a doporučení, která navrhla v rámci mid-term evaluace. 2. MAS zodpoví evaluační otázku a její podotázky ⁶ .
	B.4 Do jaké míry obsahovaly Programové rámce právě taková Opatření/Fiche, o které byl ze strany potenciálních žadatelů zájem?	
	B.5 Do jaké míry je SCLLD v souladu s rozvojovými strategiemi vyššího řádu?	V rámci mid-term evaluace nebyla tato evaluační otázka povinná k zodpovězení. Pokud MAS tuto otázku v mid-term evaluaci zodpověděla, popíše a vyhodnotí implementaci opatření a doporučení, která navrhla v rámci mid-term evaluace.
C.	C.1 V jaké fázi realizace se SCLLD k 31. 12. 2024 nachází (do jaké míry byl průběh realizace v souladu s plánovaným harmonogramem výzev)?	1. MAS popíše a vyhodnotí implementaci opatření a doporučení, která navrhla v rámci mid-term evaluace. 2. MAS zodpoví evaluační otázku a její podotázky k 31. 12. 2024.
	C.2 Jak přispěla realizace jednotlivých Opatření/Fichí Programových rámců k dosahování hodnot indikátorů (věcný a finanční pokrok realizace SCLLD)?	
	C.3 Do jaké míry byly finanční prostředky na intervence vynaloženy účelně (tj. do jaké míry intervence splnila svůj účel)?	
	C.4 Do jaké míry byly finanční prostředky na intervence vynaloženy účinně a do jaké míry přinesly i neplánované (pozitivní i negativní) účinky?	
	C.5 Do jaké míry vedly intervence	

⁶ Evaluační otázky B.3 a B.4 jsou i nadále povinné k hodnocení v rámci ex-post evaluace z důvodu jejich těsné provazby s výsledkovou částí evaluace v Oblasti C. Z důvodu provazby mezi mid-term evaluací a ex-post evaluací je však zachováno jejich číslování a zařazení do Oblasti B.

Evaluační oblast	Definované procesy hodnocené MAS v rámci mid-term evaluace	Zpracování v rámci ex-post evaluace
	v jednotlivých Programových rámcích k dosahování specifických cílů Opatření/Fichí Programových rámců?	
	C.6 Do jaké míry vedly intervence v jednotlivých Programových rámcích k dosažení přidané hodnoty LEADER/CLLD?	
	C.7 Do jaké míry došlo k naplnění cílů strategie jako celku ⁷ ?	
	C.8 Do jaké míry podpořily intervence Programu rozvoje venkova místní rozvoj ve venkovských oblastech?	

5. Výstup evaluace – Závěrečná evaluační zpráva

Výstupy hodnocení zpracuje evaluátor formou tzv. **Závěrečné evaluační zprávy**, jejíž závazná struktura je přílohou č. 1 tohoto Zadání.

Závěrečná evaluační zpráva bude v souladu s předepsanou strukturou obsahovat:

1. cíle evaluace,
2. vyhodnocení opatření a doporučení stanovených v rámci mid-term evaluace (tj. z Evaluační zprávy k 31. 12. 2018),
3. odpovědi na zadané evaluační otázky a podotázky k 31. 12. 2024, klíčové závěry a případná doporučení pro další programová období,
4. manažerské shrnutí výstupů a výsledků implementace SCLLD na úrovni MAS za období 2014 – 2020 (respektive do 31. 12. 2024).

MAS zpracovává Závěrečnou evaluační zprávu s využitím šablony Závěrečné evaluační zprávy, která je přílohou č. 1 tohoto Zadání.

6. Termíny a další informace ke zpracování ex-post evaluace (Závěrečné evaluační zprávy)

5.1 Dokumentace pro zpracování ex-post evaluace

MAS zpracuje Závěrečnou evaluační zprávu s využitím šablony Závěrečné evaluační zprávy, která je přílohou č. 1 tohoto Zadání. MAS dále využije další připravené vzory (šablony):

- Příloha č. 2: Šablona Případové studie,
- Příloha č. 3: Návrh otázek pro polostrukturované rozhovory.

Aktuální informace k ex-post evaluaci realizace SCLLD jsou zveřejňovány na stránkách Územní dimenze: <https://mmr.gov.cz/cs/microsites/uzemni-dimenze/regionalni-rozvoj/clld/evaluace>.

⁷ V rámci mid-term evaluace nebyla otázka povinná k zodpovězení. Tj. pokud MAS tuto EO v mid-term evaluaci nezodpovídala a nestanovila žádná opatření/doporučení, neprovádí v rámci ex-post evaluace hodnocení jejich implementace. V rámci ex-post evaluace je však zodpovězení této evaluační otázky povinné.

5.2 Harmonogram zpracování ex-post evaluace, předání a schválení výstupů ex-post evaluace

MAS zpracuje **Závěrečnou evaluační zprávu** za celé období implementace CLLD 2014 – 2020 s údaji platnými k 31. 12. 2024. Činnosti na zpracování ex-post evaluace může MAS zahájit i dříve, avšak všechny kvantitativní údaje (z MS2014+, ČSÚ, interních záznamů MAS apod.), které budou vstupovat do ex-post evaluace, musí být platné k 31. 12. 2024, příp. musí jít o nejaktuálnější dostupné údaje platné k tomuto datu (např. v případě dat pro MAS z webu ČSÚ).

S realizací případových studií je možné začít i před 31. 12. 2024, MAS však musí dodržet požadavky stanovené k hodnocení v Oblasti C. Setkání Focus Groups může být realizováno až po 31. 12. 2024.

Do ex-post hodnocení, respektive do minimálního počtu případových studií (viz šablonu v Příloze č.1) je možné zahrnout i případové studie zpracované v rámci mid-term evaluace, pokud byly v rámci mid-term evaluace zpracovány k již ukončeným žádostem o podporu/projektům.

Způsob zaslání Závěrečné evaluační zprávy na MMR-OSARPPB

Závěrečnou evaluační zprávu na šabloně dle přílohy č. 1 po projednání a schválení příslušným orgánem MAS (zpravidla půjde o kontrolní orgán, není-li odpovědnost za monitoring a evaluaci SCLLD svěřena jinému orgánu MAS) podává MAS na MMR–OSARPPB prostřednictvím přílohy depeše v MS2014+ navázané na objekt příslušné strategie⁸. Depeše bude adresována na příjemce **Pavla Kačabová*int a Ivana Kašparová*int**.

Zprávu je MAS povinna zaslat nejpozději 30. 6. 2025. Zprávu nelze předložit před 15. 1. 2025.

Kontrola a schválení Závěrečné evaluační zprávy ze strany MMR-OSARPPB

Předložené závěrečné evaluační zprávy budou kontrolovány/hodnoceny a schvalovány ze strany MMR–OSARPPB.

Předložená zpráva bude do 20 pracovních dní počínaje prvním pracovním dnem následujícím po dni odeslání zprávy buďto schválena, nebo vrácena k doplnění/přepracování, a to prostřednictvím depeše v MS2014+. Zprávu vrácenou k doplnění/přepracování je MAS povinna opětovně podat, a to doplněnou/upravenou na základě zaslaných požadavků, nejpozději do 15 pracovních dní počínaje prvním pracovním dnem následujícím po dni vrácení zprávy. Opakovanou kontrolu zprávy MMR–OSARPPB provede do 20 pracovních dní počínaje prvním pracovním dnem následujícím po dni podání zprávy. Zprávu lze místní akční skupině vrátit k přepracování/doplnění opakovaně.

O schválení zprávy bude MAS informována prostřednictvím depeše v MS2014+. Seznam schválených zpráv může být průběžně poskytován i řídicím orgánům příslušných programů.

Schválenou Závěrečnou evaluační zprávu MAS zveřejní na svých webových stránkách. Zprávy budou ze strany MMR–OSARPPB také přiloženy jako přílohy příslušných strategií CLLD v MS2014+.

Kritéria pro hodnocení/kontrolu Závěrečných evaluačních zpráv

Závěrečné evaluační zprávy budou ze strany MMR–OSARPPB hodnoceny/kontrolovány na základě kritérií uvedených v následující tabulce.

Tabulka 2 – Kritéria pro kontrolu/hodnocení závěrečných evaluačních zpráv ze strany MMR-OSARPPB

Číslo kritéria	Název kritéria (otázka pro hodnocení, příp. komentář)
1	Je Evaluační zpráva zpracována dle předepsaného Zadání a Přílohy č. 1 Šablona závěrečné evaluační zprávy? (zpracování je kompletní, ve zprávě jsou uvedeny všechny požadované skutečnosti, zpráva je přehledná)

⁸ Tj. v prostředí [MS2014+](#), kde MAS na záložce „ŽADATEL“ vybere příslušnou žádost (strategii), následně v levém menu vybere „Interní depeše“ – „Nová depeše a koncepty“, vytvoří příslušnou zprávu, připojí dokument Závěrečné evaluační zprávy a odešle příslušným adresátům.

Číslo kritéria	Název kritéria (otázka pro hodnocení, příp. komentář)
2	Je uvedeno vyhodnocení u všech opatření/doporučení z Evaluační zprávy příslušné MAS?
3	Jsou zodpovězeny všechny povinné evaluační otázky a podotázky?
4	Jsou odpovědi na povinné evaluační otázky formulovány srozumitelně, jednoznačně a ve smyslu dané evaluační otázky?
5	Jsou odpovědi na povinné evaluační podotázky dostatečné pro zodpovězení nadřazených evaluačních otázek? <i>(odpovědi na podotázky poskytují východiska pro zodpovězení příslušné evaluační otázky; jsou zřetelné vazby mezi odpověďmi na evaluační otázku a její podotázky)</i>
6	Jsou uvedené odpovědi relevantní pro SCLLD příslušné MAS? <i>(tj. neexistují žádné pochybnosti o tom, že Závěrečná evaluační zpráva náleží k SCLLD příslušné MAS, odpovědi zjevně popisují a hodnotí skutečnosti příslušné SCLLD, respektive MAS)</i>
7	Jsou klíčové závěry a případná opatření/doporučení formulována srozumitelně?
8	Neexistují důvody pro významné pochybnosti, že pro získání odpovědi na evaluační otázky byly využity předepsané metody a v předepsaném minimálním rozsahu šetření?
9	Jsou součástí Závěrečné evaluační zprávy nějaké přílohy? <i>(Jaké? Jsou zpracovány dle Přílohy 2 a 3 Zadání?)⁹⁾</i>

5.3 Konzultace k ex-post evaluaci

NS MAS ČR zajistí síť metodických pracovníků, kteří budou MAS poskytovat základní metodickou podporu. Kontakty na metodické pracovníky budou zveřejněny na stránkách Územní dimenze: <https://mmr.gov.cz/cs/microsites/uzemni-dimenze/regionalni-rozvoj/clld/evaluace>. Do zveřejnění kontaktů na metodické pracovníky NS MAS je možné zasílat případné dotazy na clld@mmr.gov.cz.

7. Zpracovatel ex-post evaluace

Zpracovatelem ex-post evaluace SCLLD na úrovni MAS může být:

1. externí dodavatel (externí evaluátor) nebo
2. samotná MAS (sebehodnocení¹⁰⁾ nebo
3. kombinace obou variant (v případě, kdy MAS využije doplňkově externího evaluátora – např. pro organizaci Focus Groups, při formulaci odpovědí na evaluační otázky/podotázky a/nebo při návrhu manažerských doporučení apod.).

Je-li zpracovatelem externí dodavatel, tzv. externí evaluátor, musí taktéž postupovat v souladu s tímto Zadáním. Za to, aby byla evaluace realizována v souladu se Zadáním, vždy zodpovídá MAS, která musí externímu evaluátorovi v průběhu zpracování evaluace poskytnout potřebnou součinnost.

⁹⁾ Příloha č. 3 Zadání má pouze doporučující charakter. Doložení těchto příloh k Závěrečné evaluační zprávě není pro MAS povinné, nicméně MMR-OSARPPB si může v případě pochybností o rozsahu zpracování evaluačních podkladů vyžádat jejich přeložení.

¹⁰⁾ Sebehodnocení je formativní proces, který je navržen a proveden těmi, kdo provádějí intervenci, nebo těmi, kdo jsou její součástí (např. řídicí orgány, rozhodovací orgány, příjemci). Sebehodnocení vytváří vnitřní pohled na činnosti a zaměřuje se na celkový výkon. Účastníci se aktéři – s pomocí externího moderátora, nebo bez ní – analyzují způsob, jakým věci dělají, a ptají se sami sebe, jak přispět k dosažení dohodnutých cílů. Participativní charakter sebehodnocení vyvolává mezi všemi aktéry, kteří jsou jeho součástí, účinek učení. (Zdroj: [POKYNY PRO HODNOCENÍ LEADER/CLLD](#), srpen 2017, str. 81)

Náklady na externí evaluaci jdou na vrub MAS (výdaje na evaluaci SCLLD jsou způsobilé v rámci projektů OP TP).

Je-li zpracovatelem samotná MAS, provádí tzv. sebehodnocení s využitím vlastních lidských zdrojů. Evaluátorem je tedy v tomto případě pověřený pracovník/pracovníci MAS¹¹. Každá MAS musí důkladně zvážit, zda má dostatečné časové, personální a odborné kapacity na to, aby mohla realizovat evaluaci (sebehodnocení) vlastními kapacitami v rozsahu stanoveném tímto Zadáním. Výstupy sebehodnocení musí svým rozsahem a kvalitou odpovídat výstupům externě zpracované evaluace. Pokud bude MAS realizovat sebehodnocení, doporučuje se, aby ho neprováděli zaměstnanci, kteří se významným způsobem osobně podílejí na implementaci SCLLD (dodržení tohoto doporučení však není pro MAS povinné).

Při rozhodování, zda MAS provede ex-post evaluaci SCLLD 2014 - 2020 vlastními kapacitami (sebehodnocení), nebo s využitím externího evaluátora, je vhodné zvážit i níže uvedené (viz tab. č. 3).

Tabulka 3 – Aspekty sebehodnocení a externího zpracování ex-post evaluace

	Sebehodnocení	Evaluace (externí)
Proč se bude provádět?	Sebehodnocení i externí evaluace podporují proces učení zaměřený na efektivnější návrh a implementaci nástrojů CLLD na místní úrovni. Dále slouží k prokázání výsledků implementace SCLLD 2014 – 2020 v území MAS a přidané hodnoty integrovaného nástroje CLLD. Povinnost evaluovat implementaci SCLLD vyplývá pro MAS z obecného nařízení (čl. 34 odst. 3 písm. g). Z této skutečnosti vychází ustanovení Metodického pokynu pro využití integrovaných nástrojů v programovém období 2014–2020 (MPIN) ohledně povinnosti MAS provádět ex-post evaluaci realizace SCLLD. Závazek provádět evaluační činnosti vyplývá i ze schválených SCLLD.	
Kdo ji bude provádět?	Odpovědní zaměstnanci MAS, ideálně tací, kteří se osobně nepodílejí na implementaci SCLLD (objektivně zhodnotit vlastní práci je velmi obtížné).	Nezávislí odborníci, kteří nejsou zaměstnanci MAS a nejsou přímo zainteresováni (nepodílejí se) na implementaci SCLLD.
Co bude hodnoceno?	Předmět sebehodnocení a externí evaluace je stejný. Hodnocení je rozděleno do tří oblastí (A, B, C) a bude vyhodnocovat opatření navržená v rámci mid-term evaluace a odpovídat na zadané evaluační otázky.	
Jak se bude evaluace provádět?	Sebehodnocení i externí evaluace bude v rámci jednotlivých oblastí (A, B, C) evaluace realizována za použití všech zadaných evaluačních metod a postupů. Design evaluace musí z hlediska použitých metod splňovat požadavky stanovené tímto Zadáním ex-post evaluace MAS.	
Co bude výstupem?	Závěrečná evaluační zpráva obsahující ex-post hodnocení SCLLD 2014 – 2020 na základě vyhodnocení implementace opatření/doporučení z mid-term evaluace a odpovědí na evaluační otázky a podotázky, vč. případných manažerských doporučení na další programová období na úrovni MAS.	
Náklady/nároky	Personální náklady. Časová dotace (upozorňujeme na časovou náročnost sebehodnocení).	Náklady dle nabídky externího evaluátora (na základě poptávky pro zpracování evaluace v rozsahu dle tohoto Zadání). Evaluace neodčerpá kapacity MAS potřebné pro další aktivity MAS. I externí evaluace však bude vyžadovat určitou míru součinnosti MAS s externím

¹¹ Před rozhodnutím o jmenování evaluátora by měla MAS ověřit, jak má rozděleny kompetence ve vztahu k evaluaci v implementační části SCLLD 2014 - 2020.

	Sebehodnocení	Evaluace (externí)
		evaluátorem.
Informační zdroje¹²	<p>Sebehodnocení i externí evaluace čerpají ze zcela totožných zdrojů, kterými jsou zejména:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ informace a data v MS2014+ (např. hodnoty indikátorů, informace ve zprávách o plnění integrované strategie, projekty pod MAS) a v Portálu farmáře, ➤ výzvy MAS v jednotlivých Programových rámcích, ➤ Evaluační zpráva (mid-term evaluace), ➤ Znalosti, zkušenosti a informace od pracovníků a členů MAS, respektive členů orgánů MAS, ➤ Znalosti, zkušenosti a informace od příjemců (realizátoři projektů) jako nositelů konkrétních zkušeností s implementací integrovaných projektů pod MAS (např. informace ze seminářů pro žadatele a příjemce), respektive s čerpáním skrze SCLLD/MAS, ➤ pracovníci kanceláře MAS jako nositelé cenných informací z území (o projektech a jejich výsledcích, informací získaných prostřednictvím animace od zástupců obcí či kraje atp.). 	

8. Zadání ex-post evaluace – evaluační otázky v jednotlivých oblastech

Oblast A – Interní procesy a postupy implementace SCLLD na úrovni nositele SCLLD

Vazba ex-post evaluace na mid-term evaluaci

Předmětem předcházející mid-term evaluace v rámci Oblasti A bylo posouzení nastavení následujících interních procesů a činností MAS souvisejících s realizací SCLLD 2014 – 2020 k 31. 12. 2018:

1. **Proces: Příprava výzev**
2. **Proces: Vyhlášení výzev a příjem žádostí**
3. **Proces: Hodnocení žádostí o dotaci a výběr projektů**
4. **Proces: Animační činnost (animace a komunikace)**

MAS v rámci mid-term evaluace mohla dále posoudit tyto procesy a činnosti prováděné na MAS související s realizací SCLLD:

5. **Proces: Financování realizace SCLLD z IROP 4.2**
6. **Proces: Příprava integrované strategie CLLD**

Výstupem mid-term evaluace v rámci Oblasti A byl **soubor manažerských doporučení k nastavení (úpravě) interních procesů a činností MAS** (příp. příslušné dokumentace) souvisejících s implementací SCLLD, včetně personálního, organizačního, odborného, finančního a materiálního zabezpečení implementace.

Ex-post evaluace

Ex-post evaluace procesů a činností MAS v Oblasti A navazuje právě na zjištění mid-term evaluace uvedená v Evaluační zprávě k 31. 12. 2018.

¹² Konkrétní zdroje pro zodpovězení jednotlivých evaluačních otázek jsou uvedeny v šabloně Závěrečné evaluační zprávy v příloze č. 1 tohoto Zadání.

Cílem ex-post evaluace v rámci Oblasti A je tedy revize závěrů mid-term evaluace¹³, případně doplnění dalších zjištění (např. k PR OP ŽP, pokud byla jeho implementace zahájena po datu zpracování mid-term evaluační zprávy¹⁴) ke zhodnocení interních procesů a postupů implementace SCLLD prováděných na MAS a vyhodnocení implementace a účinnosti opatření¹⁵ navržených v mid-term evaluační zprávě.

MAS může (není však povinna) provést ex-post hodnocení jednoho a/nebo více procesů za celé období 2014 – 2020. V takovém případě je doporučeno nová/upravená zjištění zvýraznit (provést v režimu změn, barevně zvýraznit apod.).

Ex-post evaluace interních procesů a činností vyhodnotí účinnost implementovaných opatření v procesech a činnostech implementace SCLLD ve vztahu k řádné realizaci SCLLD.

Evaluace v rámci Oblasti A bude probíhat prostřednictvím **rozšířených sebeevaluačních tabulek, které MAS vypracovaly v rámci mid-term evaluační zprávy. Šablony rozšířených sebeevaluačních tabulek** jsou součástí přílohy číslo 1 Šablona Závěrečné evaluační zprávy pro ex-post evaluaci SCLLD na úrovni MAS.

Sebeevaluační tabulky jsou konstruovány dle vzoru uvedeného v následující tabulce.

Tabulka 4 – Obecná konstrukce rozšířených sebeevaluačních tabulek v Oblasti A

Název procesu				
Činnost	Pozitiva (příklady dobré praxe; klíčové faktory s pozitivním vlivem na danou činnost)¹⁶	Negativa: příčina + důsledek (příklady špatné praxe; klíčové faktory s negativním vlivem na danou činnost)	Opatření (Jak se může MAS uvedeným negativům v budoucnu vyhnout?)¹⁷	Způsob a vyhodnocení implementace opatření¹⁸

Oblast B – Relevance SCLLD

Cílem ex-post evaluace v Oblasti B je zhodnocení relevance SCLLD, a to ve dvou rovinách:

1. účinnost implementace opatření navržených v rámci mid-term evaluace u evaluačních otázek B.1 až B.4,
2. relevance zaměření SCLLD, respektive Programových rámců ve vztahu k identifikovaným problémům a potřebám a absorpční kapacitě v území MAS.

Prostřednictvím ex-post evaluace v této oblasti MAS ověří, zda a jak se podařilo alokovat prostředky do vhodných opatření (kde existovali žadatelé a kde mohly alokované prostředky přispět k rozvoji v území MAS), a dále zda bylo třeba v SCLLD některá opatření v Programových rámcích přidat či ubrat a/nebo realokovat prostředky mezi opatřeními/fichemi, vč. identifikace důvodů, které k těmto změnám vedly.

Jde tedy ve velké míře o popis a odůvodnění původního nastavení a následných změn Programových rámců, respektive SCLLD a vyhodnocení opatření navržených v rámci mid-term evaluace na implementaci SCLLD.

¹³ V povinných procesech, případně nepovinných, pokud je MAS v rámci mid-term evaluace vyhodnotila.

¹⁴ Žádost o změnu SCLLD spočívající v rozšíření aktivit OP ŽP bylo možné podávat do 31. 5. 2018.

¹⁵ Uvedených v mid-term evaluační zprávě ve sloupci „Opatření (Jak se může MAS uvedeným negativům v budoucnu vyhnout?)“ a následně v části **klíčové závěry/zjištění a doporučení** k příslušnému procesu.

¹⁶ Lze-li takové faktory identifikovat.

¹⁷ Evaluátor u každého opatření uvede také osobu/funkci/pozici zodpovědnou za jeho realizaci. Je třeba uvádět taková opatření, jejichž realizace spadá do kompetence/působnosti MAS.

¹⁸ Nebylo-li opatření implementováno, MAS uvede tuto skutečnost a stručné odůvodnění.

Při evaluaci této oblasti se MAS zaměřuje zejména na Programové rámce, tj. zejména na cíle a opatření, které vstupují do Programových rámců, a případně cíle a opatření mimo Programové rámce, k jejichž dosažení byly v území provedeny jakékoliv aktivity (které jsou MAS známy).

Ex-post evaluace v rámci Oblasti B povinně:

- **popíše způsob a vyhodnotí** účinnost implementace doporučení navržených v rámci mid-term evaluace u všech EO v Oblasti B a
- **zodpoví** vybrané evaluační **otázky a jejich podotázky** uvedené v následující tabulce.

Tabulka 5 – Povinně zodpovídané evaluační otázky a podotázky v Oblasti B (ex-post evaluace)

<p>Evaluační otázka</p> <p>Evaluační podotázky</p> <p><i>Vysvětlující komentář k evaluačním podotázkám</i></p>
<p>B.3¹⁹ Byly alokované finanční prostředky na jednotlivá Opatření/Fiche Programových rámců dostatečné pro vyřešení identifikovaných problémů a potřeb v území MAS?</p>
<p>B.3.1) Předkládali žadatelé do jednotlivých výzev MAS projektové žádosti v alokaci, která byla výrazně nižší nebo vyšší než alokace dané výzvy?</p> <p><i>MAS zhodnotí na základě porovnání alokace výzvy vs. požadované prostředky v jednotlivých výzvách. MAS zhodnotí, zda byly prostředky správně nabídnuty žadatelům v čase, kdy byli schopni/připraveni je využít a řešit tak příslušné problémy v území, respektive přispívat k naplnění cílů Opatření/Fiche PR.</i></p> <p><i>V rámci Focus Group se MAS pokusí identifikovat možné důvody nedostatečného zájmu potenciálních žadatelů v těch výzvách MAS, ve kterých byla poptávka (finanční objem předložených žádostí o dotaci) nižší než 70 % alokace výzvy (respektive alokace na jednotlivé Fiche v rámci výzev v PR PRV).</i></p>
<p>B.3.2) Do jaké míry by musely být finanční prostředky v Opatřeních/Fichích Programových rámců navýšeny, aby SCLLD efektivně přispěla k řešení identifikovaných problémů území, respektive uspokojení potřeb, respektive dosažení cílů SCLLD?</p> <p><i>Podotázka navazuje na podotázku B.3.1), ve které MAS kvantifikuje potřeby území (absorpční kapacitu) vyjádřené na základě známé poptávky po nabízené podpoře v jednotlivých opatřeních/Fichích, respektive výzvách, respektive stanovuje (zvažuje, hodnotí) příspěvek jednotlivých Opatření/Fichí Programových rámců k řešení věcně příslušných problémů a potřeb (z APP).</i></p> <p><i>V rámci Focus Group MAS okomentuje příspěvek realizace SCLLD k řešení problémů ve vazbě na jednotlivá Opatření/Fiche Programových rámců.</i></p>
<p>B.4 Obsahovaly Programové rámce právě taková Opatření/Fiche, o které byl ze strany potenciálních žadatelů zájem?</p>
<p>B.4.2) Obsahovaly Programové rámce taková Opatření/Fiche, jejichž alokace byla krácena ve prospěch jiného Opatření/Fiche?</p> <p><i>MAS identifikuje Opatření/Fiche, ze kterých byla přesunuta finanční alokace do jiného Opatření/Fiche.</i></p> <p><i>MAS zváží (analyzuje), proč musela přistoupit ke krácení alokace vybraných Opatření/Fichí . MAS také uvede, proč bylo dané Opatření/Fiche do SCLLD zavedeno a jaké změny vedly ke skutečnosti, že nebylo možné jej realizovat v plánovaném rozsahu (k jakým zásadním změnám od doby přípravy SCLLD došlo, že muselo dojít k přesunu/krácení alokace?).</i></p> <p><i>Výstupy budou zpracovány formou grafů, hodnot (např. ke krácení došlo u 10 % Opatření/Fichí, text – odůvodnění).</i></p> <p><i>Smyslem otázky je zejména shromáždit a vyhodnotit zkušenosti z nastavování SCLLD.</i></p>

¹⁹ Číslování evaluačních otázek reflektuje vazbu Zadání ex-post evaluace na Zadání mid-term evaluace.

Evaluační otázka

Evaluační podotázky

Vysvětlující komentář k evaluačním podotázkám

B.4.4) Jaká Opatření/Fiche byla nově zavedena do Programových rámců v průběhu implementace SCLLD?²⁰

MAS na základě připravené intervenční logiky popíše, jaká Opatření/Fiche byla v průběhu implementace nově (v průběhu realizace SCLLD) zařazena do jednotlivých Programových rámců, a identifikuje hlavní důvody pro jejich dodatečné zařazení do Programových rámců.

Ex-post evaluace Oblasti B bude probíhat prostřednictvím:

- Revize, příp. aktualizace jednoduché intervenční logiky (teorie změny) ke každému Opatření/Fichi akčního plánu (ve formě tabulky nebo diagramu – viz Šablonu závěrečné evaluační zprávy),
- Analýzy a porovnání obsahu příslušných strategických dokumentů,
- Analýzy dat a informací z MS2014+ (ve vztahu k výzvám MAS, podaným a realizovaným integrovaným projektům atd.),
- Skupinové diskuse (tzv. Focus Group/Fokusní skupina) partnerů a příjemců MAS. Za účelem hodnocení v Oblasti B zajistí MAS nejméně 1 skupinovou diskusi²¹ (tj. jedno setkání fokusní skupiny). Fokusní skupina musí mít nejméně 4, avšak nejvýše 12 členů a moderátora (kterým je zpravidla evaluátor, který tak od členů fokusní skupiny přímo získává potřebné informace). Ve fokusní skupině musí být zastoupeni pracovníci kanceláře MAS a odborníci se znalostí území (dle výběru MAS). **Doporučuje se** zastoupení minimálně rozhodovacího orgánu, který prováděl výběr projektů k podpoře ve výzvách MAS. Dále **se doporučuje** zastoupení žadatelů/příjemců. Předmětem rozhovoru/rozhovorů Focus Group musí být informace pro obě EO, tj. B.3 a B.4, včetně jejich podotázek.

Oblast C – Výstupy a výsledky implementace SCLLD

Cílem ex-post evaluace v Oblasti C je vyhodnocení výsledků intervencí realizovaných v rámci dané SCLLD 2014 – 2020 a příspěvku intervencí k dosahování cílů SCLLD k 31. 12. 2024. **Předmětem** evaluace v Oblasti C jsou proto vstupy a výstupy implementace SCLLD, jejich vzájemné vazby a změny, které výstupy způsobily v různých oblastech společnosti a hospodářství (tj. výsledky implementace SCLLD). Ex-post evaluace v Oblasti C podává informace o tom, zda:

1. *Přinesly vynaložené prostředky (zdroje) odpovídající a uspokojivé výsledky, které jsou v území potřeba?*
2. *Bylo dosaženo naplánovaných cílů SCLLD? Přinesla realizace SCLLD 2014 - 2020 do území plánované (i neplánované) potřebné změny?*
3. *Co jsme pro dosažení vytýčených cílů udělali dobře a co naopak špatně?*
4. *Co je třeba v následujících programových obdobích změnit, abychom dosahovali lepších výsledků s menším vynaložením zdrojů?*
5. *Přispěla realizace SCLLD 2014 – 2020 ke zlepšení života konkrétních cílových skupin? Jak? Proč ano, proč ne?*
6. *Jakou přidanou hodnotu SCLLD do území MAS přinesla? Jaké jsou hlavní důvody pro pokračování metody LEADER/CLLD v následujících programových obdobích?*

²⁰ Tato podotázka nebyla v mid-term evaluaci zahrnuta.

²¹ V rámci ex-post evaluace je možné realizovat 1 setkání Focus Group, na kterém proběhne diskuse jak k hodnocení v Oblasti B, tak v Oblasti C.

Oblast C tedy představuje tzv. výsledkovou evaluaci. MAS jejím prostřednictvím zjistí a vyhodnotí, co bylo do projektů (intervencí) v období 2014 – 2020 vloženo, co to území přineslo a k jakým změnám v území MAS (u cílových skupin) díky realizovaným projektům došlo. Porovnáním vstupů s výstupy a výsledky získá MAS informace o dobré, ale i špatné praxi v realizaci SCLLD 2014 - 2020. V budoucnu tak bude mít možnost pokračovat v tom, co funguje, a naopak se vyhnout opakování stejných chyb.

Ex-post evaluace v rámci Oblasti C povinně:

- **popíše způsob a vyhodnotí** účinnost implementace doporučení navržených v rámci mid-term evaluace u EO v oblasti C a
- **zodpovídá** evaluační otázky a jejich podotázky uvedené v následující tabulce.

Tabulka 6 – Povinně zodpívané evaluační otázky a podotázky v Oblasti C

Evaluační otázka Evaluační podotázky <i>Vysvětlující komentář k evaluačním podotázkám</i>
<p>C.1 V jaké fázi realizace se SCLLD k 31. 12. 2024 nachází (do jaké míry byl průběh realizace v souladu s plánovaným harmonogramem výzev)?</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ MAS má ___ výzev, u kterých probíhá administrativní kontrola a ZoZ ze strany ŘO/SZIF, z toho: <ul style="list-style-type: none"> - ___ v PR PRV ☐ MAS má ___ výzev, ve kterých jsou projekty v realizaci (neukončené projekty s vydaným právním aktem), z toho: <ul style="list-style-type: none"> - ___ v PR PRV, ☐ MAS má ___ výzev, ve kterých jsou ukončené projekty (projekty, u kterých byla podána závěrečná žádost o platbu/závěrečná zpráva o realizaci), z toho: <ul style="list-style-type: none"> - ___ v PR IROP, - ___ v PR PRV, - ___ v PR OPZ, - ___ v PR OP ŽP ☐ MAS má ___ výzev, do kterých nebyly předloženy žádné žádosti o podporu, z toho: <ul style="list-style-type: none"> - ___ v PR IROP, - ___ v PR PRV, - ___ v PR OPZ, - ___ v PR OP ŽP
<p>C.2 Jak přispěla realizace jednotlivých Opatření/Fichí Programových rámců k dosahování hodnot indikátorů?</p>
<p>C.2.1) Do jaké míry jsou v souladu s indikátorovým plánem dosahovány hodnoty indikátorů výstupů a výsledků v jednotlivých Opatřeních/Fichích Programových rámců?</p> <p><i>V této podotázce MAS porovná dosažené hodnoty indikátorů s původními plánovanými cílovými hodnotami indikátorů. Zhodnotí, zda bylo dosaženo plánovaných cílových hodnot indikátorů, identifikuje možné důvody, které vedly k ne/naplnění cílových hodnot indikátorů.</i></p>
<p>C.2.3) Do jaké míry upravovala MAS cílové hodnoty indikátorů prostřednictvím žádosti (žádostí) o změnu strategie (u jakých indikátorů, jak a proč)?</p> <p><i>Cílem podotázky je shromáždit informace o provedených změnách v cílových hodnotách indikátorů, důvodech a správnosti jejich úprav, a ověřit způsoby nastavování hodnot kritérií a sběr příkladů dobré a špatné praxe pro nastavování cílových hodnot povinných indikátorů.</i></p>
<p>C.3 Do jaké míry byly finanční prostředky na intervence vynaloženy účelně (tj. do jaké míry intervence splnila svůj účel)?</p>
<p>C.3.1) Do jaké míry vedly projekty v jednotlivých Opatřeních/Fichích Programových rámců</p>

Evaluační otázka
Evaluační podotázky
<i>Vysvětlující komentář k evaluačním podotázkám</i>
k dosažení předpokládaných (plánovaných) výstupů a výsledků?
<i>MAS na základě zpracovaných případových studií identifikuje, zda a do jaké míry docházelo v podpořených projektech k dosahování plánovaných výstupů a výsledků, včetně hodnot indikátorů. Zda v průběhu realizace projektů dochází k nějakým problémům, a k jakým. Čím je plnění výstupů a výsledků při realizaci projektů na úrovni příjemců pozitivně a negativně ovlivňováno.</i>
C.3.2) Do jaké míry vedou intervence k uspokojování potřeb cílových skupin daného projektu (relevantních k Opatřením/Fichím Programových rámců)?
<i>MAS na základě zpracovaných případových studií popíše konkrétní efekty intervencí na úrovni cílových skupin hodnocených projektů. Vyhodnotí, zda jsou jejich potřeby naplňovány projektem zcela nebo jen z části, příp. proč intervence k plnění potřeb cílových skupin pouze přispívají.</i>
C.3.3) Do jaké míry jsou výstupy a výsledky a dopady dosažené v jednotlivých Programových rámcích skutečně udržitelné?
<i>MAS na základě zpracovaných případových zhodnotí udržitelnosti výstupů a výsledků, tj. je-li ze strany příjemce zajištěna jejich udržitelnost, a jak (jakým způsobem je investice dále využívána). Zda jsou nějaká rizika, která mají negativní vliv na udržení dosažených výsledků, za jakých předpokladů mohou výstupy a výsledky trvat a co vede k jejich omezení (zániku).</i>
C.4 Do jaké míry byly finanční prostředky na intervence vynaloženy účinně a do jaké míry přinesly i neplánované (pozitivní i negativní) účinky?
C.4.1) Do jaké míry odpovídají dosažené výstupy a výsledky výši vynaložených prostředků (vstupů) v daném Opatření/fichi Programového rámce?
<i>MAS v rámci zpracovaných případových studií identifikuje, zda dosažené výstupy a výsledky odpovídají vynaloženým finančním prostředkům. Zaměří se na vyhledání důkazů, že s danými prostředky mohlo být dosaženo kvantitativně nebo kvalitativně lepších výsledků a výstupů. Zváží také, do jaké míry mohlo být dosaženo lepších výsledků a výstupů.</i> <i>Odpověď na podotázku se tedy významně opírá o expertní odhad hodnotitelů (tazatele, pracovníků MAS, příp. členů orgánů MAS, kteří se budou hodnocení účastnit). Půjde o srovnání nákladů s výstupy, výsledky. Některé ŘO (OPZ, IROP) měly stanoveny limity, odhady, které jsou MAS známy z období přípravy SCLLD, příp. z procesu hodnocení projektů. Dosažené hodnoty mohou být v rámci kritéria porovnány i s těmito limity ŘO. MAS ovšem přihledne zejména ke kvalitativnímu rozměru, podloženému případovou studií. Je-li to vhodné, může MAS při hodnocení realizovat cenový průzkum (dělá se často při hodnocení žádostí). MAS může také porovnat dosažené hodnoty s hodnotami, které by mohly přinést nepodpořené projekty. Pokud by nepodpořené projekty mohly přinést více, uváží MAS, proč tomu tak je a zda může přijmout nějaká opatření.</i>
C.4.2) Do jaké míry vedly intervence (projekty) v Programových rámcích k dosažení předem nepředpokládaných <u>pozitivních</u> výsledků?
<i>MAS prostřednictvím případových studií zjistí, zda a jak realizace SCLLD (respektive projektů v jednotlivých Programových rámcích) vedla k předem neplánovaným pozitivním výstupům, výsledkům a/nebo dopadům (na úrovni příjemce, cílových skupin, stakeholderů ad.). Před realizací rozhovoru s vybraným příjemcem si tazatel (evaluátor) z projektové žádosti identifikuje plánované výstupy a výsledky projektu a prostřednictvím rozhovoru ověří, zda bylo projektem dosaženo nějakých výstupů/výsledků nad rámec těchto plánovaných. Často jde o výsledky a efekty, které si dotazovaný dříve neuvědomoval (respektive je přímo neplánoval), je tedy na tazateli, aby vhodným vedením rozhovoru příjemce nad dalšími pozitivními výstupy a výsledky (dopady) projektu zauvažoval.</i> <i>Odpověď MAS uvede za každý Programový rámec a specifický cíl zvlášť.</i>
C.4.3) Do jaké míry vedly intervence (projekty) v jednotlivých Programových rámcích k dosažení předem nepředpokládaných <u>negativních</u> výsledků?
<i>MAS prostřednictvím případových studií zjistí, zda a jak realizace SCLLD (respektive projektů v jednotlivých Programových rámcích) vedla k předem neplánovaným negativním výstupům, výsledkům a/nebo dopadům (na úrovni příjemce, cílových skupin, stakeholderů ad.). Před realizací rozhovoru s vybraným příjemcem si tazatel (evaluátor) z projektové žádosti identifikuje</i>

<p>Evaluační otázka</p> <p>Evaluační podotázky</p> <p><i>Vysvětlující komentář k evaluačním podotázkám</i></p>
<p><i>plánované výstupy a výsledky projektu a prostřednictvím rozhovoru ověří, zda bylo projektem dosaženo nějakých výstupů/výsledků nad rámec těchto plánovaných, přičemž se zaměří na ty spíše nežádoucí (negativní), jsou-li takové. Často jde o výsledky a efekty, které si dotazovaný dříve neuvědomoval (respektive je přímo neplánoval), je tedy na tazateli, aby vhodným vedením rozhovoru příjemce nad dalšími pozitivními výstupy a výsledky (dopady) projektu zauvažoval.</i></p> <p><i>Odpověď MAS uvede za každý Programový rámec a specifický cíl zvlášť.</i></p>
<p>C.5 Do jaké míry vedly intervence v jednotlivých Programových rámcích k dosahování specifických cílů Opatření/Fichí Programových rámců?</p>
<p>C.5.1) Do jaké míry naplňovaly cíle jednotlivých intervencí (projektů) specifický cíl daného Opatření/Fiche, tj. vedly k dosahování specifických cílů v jednotlivých Programových rámcích?</p> <p><i>MAS s využitím poznatků z případových studií a jednoduchého logického rámce identifikuje a vyhodnocení vazby podpořených projektů (intervencí) na specifický cíl příslušného Opatření/Fiche. Smyslem evaluace v této podotázce je vyhodnotit, respektive prokázat příspěvek plánovaných a zejména pak reálně dosažených cílů k dosahování cílů příslušného Opatření/Fiche.</i></p> <p><i>MAS tedy vyhodnotí, zda a jak realizované projekty vedou k naplňování těch specifických cílů, na které navazují jednotlivá Opatření/Fiche, ve kterých jsou již realizovány projekty (případně k dalším souvisejícím cílům SCLLD).</i></p> <p><i>Odpověď MAS uvede za každý Programový rámec a specifický cíl zvlášť.</i></p>
<p>C.6 Do jaké míry vedly intervence v jednotlivých Programových rámcích k dosažení přidané hodnoty LEADER/CLLD?</p>
<p>C.6.1) Do jaké míry vedly projekty v jednotlivých Programových rámcích ke zlepšení místní správy, tj. vyššímu zapojení veřejnosti a cílových skupin do přípravy projektu, respektive formulace problémů a potřeb?</p> <p><i>MAS zodpoví podotázku na základě syntézy poznatků z případových studií zpracovaných pro vybrané projekty v každém Programovém rámci, ve kterém byly realizovány projekty, a prostřednictvím diskuse ve Focus Group.</i></p> <p><i>MAS identifikuje, zda a jak realizace SCLLD (pokud možno, v rozlišení podle jednotlivých Programových rámců) přispěla k vyšší míře zapojení občanů, podnikatelů, cílových skupin (např. učitelů, žáků, uživatelů sociálních služeb, místních občanů apod.) do přípravy projektů, respektive zda přispěla k vyšší otevřenosti místní správy k zapojování veřejnosti a cílových skupin (příp. dalších organizací vč. místních podnikatelů) do přípravy projektů (např. vznikly nové komunikační platformy? Byla zavedena / využita komunitní projednání, anketní/dotazníková šetření či jiné nástroje/formy zapojování dotčené veřejnosti a cílových skupin do návrhu/přípravy projektů? Komunikovali/spolupracovali žadatelé při přípravě svých projektů s dalšími aktéry v území?).</i></p> <p><i>MAS v odpovědi na podotázku vyhodnotí a popíše, zda a jak při realizaci SCLLD došlo k:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <i>rozvoji spolupráce sektoru neziskového, veřejného a podnikatelského</i> <i>využití znalostí prostředí regionu MAS, sítě lokálních aktérů a kontaktů</i> <i>využití lokálního lidského potenciálu (pracovníci, dobrovolníci)</i>
<p>C.6.2) Do jaké míry přispěly intervence (projekty) v jednotlivých Programových rámcích k posílení sociálního kapitálu²² v území MAS?</p> <p><i>MAS zodpoví podotázku na základě syntézy poznatků z případových studií zpracovaných pro vybrané projekty v každém Programovém rámci, ve kterém jsou již podpořené projekty, a prostřednictvím diskuse ve Focus Group.</i></p> <p><i>MAS s využitím informací z případových studií a prostřednictvím Focus Group zjistí, zda a jak realizace SCLLD (pokud možno, v rozlišení podle jednotlivých Programových rámců) přispívá</i></p>

²² Sociální kapitál: Sociální kapitál lze definovat jako „sítě spolu se sdílenými normami, hodnotami a chápáním, které usnadňují spolupráci v rámci skupin nebo mezi nimi“. (Zdroj: [POKYNY PRO HODNOCENÍ LEADER/CLLD](#), srpen 2017, str. 81)

Evaluační otázka
Evaluační podotázky
<i>Vysvětlující komentář k evaluačním podotázkám</i>
<i>ke zlepšení znalostí a dovedností příjemců (příp. potenciálních žadatelů).</i>
C.6.3) Do jaké míry MAS přispěla k inovativnosti projektů?
<i>MAS zhodnotí, zda v rámci projektů došlo díky jejich přípravě a realizaci skrze SCLLD/MAS ke změnám v následujících oblastech:</i>
<ul style="list-style-type: none"> • <i>ve způsobu práce s cílovou skupinou</i> • <i>ve způsobu přípravy projektového záměru</i> • <i>v nastavení realizace projektu</i> • <i>odlišný způsob řešení problému, než byl v území MAS do té doby obvyklý</i>
C.6.4) Do jaké míry přispěly intervence (projekty) v jednotlivých Programových rámcích k dosažení synergických účinků²³, kterých by nebylo dosaženo prostřednictvím projektů individuálních?
<i>MAS vyhodnotí, jakým způsobem docházelo při implementaci SCLLD (přípravě, realizaci integrovaných projektů) k vytváření synergických a integrovaných projektů předkládaných do výzev MAS. Zda a jak využívá a sdílí informace z území apod.</i>
<i>Odpověď na podotázku je zpracována formou syntézy poznatků a odpovědí na předchozí podotázky EO C.6.</i>
C.7 Do jaké míry dochází k naplnění cílů strategie jako celku?
C.7.1) Do jaké míry má dosahování cílů SCLLD Opatření/Fiche Programových rámců synergické efekty na dosahování ostatních cílů SCLLD (které nejsou součástí Programových rámců)?
<i>Při zodpovídání MAS využije tabulku/popis/graf synergických vazeb specifických cílů Opatření Programových rámců na specifické cíle (opatření) mimo Programové rámce. Odpověď na tuto podotázku se významně opírá o expertní odhad hodnotitelů, respektive členů Focus Group (pracovníků MAS, členů orgánů MAS, kteří se budou hodnocení účastnit), přičemž budou identifikovány vlivy realizovaných intervencí na plnění specifických a strategických cílů SCLLD mimo Programové rámce.</i>
C.7.2) Do jaké míry jsou v území MAS realizovány individuální projekty a další aktivity přispívající k naplňování cílů SCLLD, které nejsou součástí Programových rámců?
<i>Odpověď na tuto podotázku se významně opírá o expertní znalosti hodnotitelů (pracovníků MAS, členů orgánů MAS, kteří se budou hodnocení účastnit), přičemž bude specifikováno, zda v území MAS jsou realizovány další aktivity (např. individuální projekty, nepodpořené projekty) přispívající k plnění specifických a strategických cílů SCLLD.</i>
<i>MAS zároveň zhodnotí další vlastní aktivity, které MAS realizuje, a které mohly přispět k plnění cílů SCLLD 2014 – 2020 jako celku.</i>
C.8 Do jaké míry podpořily intervence Programu rozvoje venkova místní rozvoj ve venkovských oblastech?
C.8.1) Do jaké míry přispěly intervence v PR PRV k rozvoji v jednotlivých kritériích místního rozvoje:
<i>Podotázka se zaměřuje na hodnocení vybraných aspektů kvality života na venkově. MAS na stanovené škále u každého aspektu vyhodnotí celkový přínos dosavadní realizace SCLLD v období 2014 – 2020 (resp. 2024) k jednotlivým aspektům. Ke každému hodnocení na škále uvede stručné slovní odůvodnění.</i>

Ex-post evaluace Oblasti C bude probíhat s využitím těchto metod:

²³ Synergický účinek: Skutečnost, že několik veřejných intervencí (nebo několik komponent intervence) společně vytváří dopad, který je větší než součet dopadů, které by vytvořily samostatně (např. intervence, která financuje rozšíření letiště, což zase pomáhá naplnit turistická zařízení rovněž financovaná intervencí). Synergický účinek obecně odkazuje na kladné dopady. Může však rovněž odkazovat na fenomény, které posilují negativní účinky, na negativní synergie nebo na antisynergie (např. intervence dotuje diverzifikaci podniků, zatímco regionální politika pomáhá posilovat dominantní činnost). (Zdroj: [POKYNY PRO HODNOCENÍ LEADER/CLLD](#), srpen 2017, str. 81)

- Analýzy dat a informací z MS2014+, hodnocena budou data k 31. 12. 2024,
- Analýzy obsahu (obsahová analýza) příslušných dokumentů (SCLLD, zpráv o plnění integrované strategie, zpráv o realizaci projektů, žádostí o podporu, studií proveditelnosti, dokumentací a příloh projektů atp.),
- Polostrukturovaných hloubkových individuálních rozhovorů s příjemci (realizátory projektů),
- Zpracování případových studií v počtu nejméně jednoho projektu (ve stavu PP37 a vyšším ke dni 31. 12. 2024²⁴) v každém Opatření/Fichi každého Programového rámce (minimálně však 4 případové studie v každém Programovém rámci SCLLD MAS²⁵). Do celkového počtu MAS může zahrnout také případové studie, které již zpracovala pro účely mid-term evaluace.
- Skupinové diskuse (tzv. Focus Groups/Fokusní skupina) partnerů a žadatelů, příjemců MAS (složení Focus Group je totožné se složením uvedeným v Oblasti B výše). Za účelem hodnocení v Oblasti C zajistí MAS nejméně 1 skupinovou diskusi²⁶ (tj. jedno setkání fokusní skupiny). Předmětem setkání fokusní skupiny musí být nejméně evaluační otázky C.6, C.7 a C.8²⁷, respektive jejich podotázky.

9. Přílohy

Přílohy Zadání:

1. Příloha č. 1: Šablona Závěrečné evaluační zprávy pro ex-post evaluaci SCLLD na úrovni MAS
2. Příloha č. 2: Šablona Případové studie
3. Příloha č. 3: Návrh otázek pro polostrukturované rozhovory

²⁴ Má-li MAS příslušný počet projektů (tj. 2 v daném programovém rámci) ve stavu PP37 a vyšším již před datem 31. 12. 2024, může rozhovory, respektive případové studie zpracovat již před tímto datem.

²⁵ Má-li MAS v Programovém rámci pouze jedině opatření/fichi, realizuje dva rozhovory v jednom opatření/fichi.

²⁶ V rámci ex-post evaluace je možné realizovat 1 setkání Focus Group, na kterém proběhne diskuse jak k hodnocení v Oblasti B, tak v Oblasti C.

²⁷ Focus Group se může podílet také na zodpovězení dalších evaluačních otázek v Oblasti C.